

Avsändare
Holmen Skog
Jonas Eriksson

Remissyttrande

Till: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Diarienummer: LI2025/01500

Remissyttrande från Holmen Skog AB

SOU 2025:93: "En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk"

Övergripande synpunkter

Ett aktivt och långsiktigt skogsbruk är avgörande för ett hållbart samhälle. Skogen skapar arbetstillfällen, stärker Sveriges välfärd och bidrar till utveckling i hela landet – särskilt på landsbygden. Samtidigt har förutsättningarna för skogsägare försämrats de senaste åren, med inskränkt rådighet, minskad råvarutillgång och kraftigt ökade virkeskostnader som följd. För att vända denna negativa utveckling krävs tydliga och verkningfulla politiska åtgärder. Holmen skog vill understryka att ett ökat och aktivt brukande av skogen är nödvändigt, inte minst för att möta klimatutmaningen och bidra till en grön omställning. Samtidigt ska Sverige ha höga ambitioner i vårt naturvårdsarbete och skapa förutsättningar för att alla naturligt förekommande arter kan fortleva i skogslandskapet – men de regler som utformas för att säkerställa detta måste vara rättssäkra, förutsägbara och effektiva.

Holmen skog anser att "En robust skogspolitik för aktivt skogsbruk" lämnar flera förslag och verktyg som leder till ökad tillväxt i de svenska skogarna samt konkreta förenklingar för skogsägare. Utredningen förmår balansera många viktiga perspektiv, problem och förslag till lösningar. Vår ansats i följande yttrande är att beskriva behoven av åtgärder, insatser och förslag som kan framtidssäkra skogsbruket. Det innebär att produktionsmålet för skogsbruket behöver ta större plats. Grundläggande principer för detta är att lagstiftning ska vara förutsägbar och baseras på evidens.

Holmen skog efterlyser ett politiskt helhetsgrepp om sakpolitiska frågor som rör skogen som syftar till att stärka skogsindustrins långsiktiga konkurrenskraft, samtidigt som åtgärder vidtas som gör det enklare att äga och bruka skog. Ersättningsrätten för markägare som hindras bruka sin skog behöver tydliggöras. Inom den nuvarande mandatperioden bör regeringen prioritera utarbetande av förslag som stärker konkurrenskraften, minskar regelbördan och tar bort befintliga inskränkningar i brukanderätten. Regeringen behöver fokusera på genomförandet av politik i närtid, men också staka ut vägen för den näringspolitik som rustar landet bortom 2026.

En felaktig bild på svensk skog och skogsbruk behöver korrigeras

4.3.1 Tydligare redovisning av skogens klimatnytta

Holmen skog tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket årligen redovisar potential för utsläppsminskningar som representeras av svensk skogsråvara, i enlighet med metodiken i ISO 13391, i nationell statistik.

Klimatnyttan av att ersätta fossilbaserade material med biobaserade behöver tydliggöras både nationellt och inom EU. Holmen skog instämmer i utredarens syn att dagens EU-politik inte fullt ut visar skogens betydelse, där nuvarande LULUCF-förordning riskerar att dölja delar av nyttan och leda till kontraproduktiva beslut. Utredaren framhåller att regeringen bör verka för att skogen ses som mer än en kolsänka och att dess hela klimatnytta integreras i EU:s politik. Ett första steg är att synliggöra nyttan nationellt, särskilt genom materialsubstitution, där ISO-standard 13391 erbjuder ett praktiskt verktyg för att beräkna och rapportera träbaserade produkters klimatnytta.

10 Förslag om evidensbaserat arbetssätt

Holmen skog tillstyrker att Skogsstyrelsens och Naturvårdsverkets instruktioner kompletteras kring vetenskap och beprövad erfarenhet.

Holmen skog tillstyrker att Riksskogstaxeringens finansiering sker direkt till SLU och inte via Naturvårdsverket.

11 Förslag om Sveriges arbetssätt i EU

Holmen skog tillstyrker förslaget.

Det är uppenbart att förståelsen för svensk skogsnäring behöver stärkas inom EU:s institutioner och att Sveriges intressen konsekvent måste bevakas så att regleringar bättre tar hänsyn till den nationella kompetensen. Samtidigt bör Sverige fortsatt verka för att öka EU:s acceptans och förståelse för skogens roll i klimatomställningen. Förmågan och tillväxten inom svenskt skogsbruk spelar en nyckelroll för Europas konkurrenskraft och klimatomställningen och det faktiska bidraget från svensk skogsnäring ska inte underskattas.

I Europas klimatomställning är det helt centralt att fasa ut användningen av fossil energi. Detta måste prioriteras framför kortsiktigt ökad inbindning i skog och mark genom att minska skörden, vilket riskerar att kraftigt hämma konkurrenskraften i den svenska skogsindustrin och innebär negativa effekter i klimatarbetet.

Svensk och europeisk skogslagstiftning behöver anpassas för att säkerställa fortsatta investeringar i skogens tillväxt och inom industrin. Därtill bör regeringen säkerställa att EU-lagstiftning inte överimplementeras nationellt.

12 Förslag om miljömålssystemet

Holmen skog tillstyrker förslaget att regeringen återkommande bör ge Miljömålsberedningen i uppdrag att föreslå etappmål och att beslut av nya etappmål även tilldelas resurser.

En viktig utgångspunkt är att Sveriges klimat- och miljömål är tydliga, mätbara, uppföljningsbara och att dessa i sin helhet förmår balansera och maximera olika samhällsnyttor. Holmen skog anser i likhet med utredningens förslag att miljömålssystemet behöver revideras för att bättre harmonisera med rapporteringskrav och mål på EU-nivå och för att mer effektivt kunna användas för att möta de faktiska miljömässiga utmaningar vi står inför. Det finns stora problem i att följa och utvärdera mål som i praktiken är ouppnåeliga. En översyn av miljömålen är därför nödvändig. Produktionsmålet måste väga tyngre i systemet. Detta gäller generellt för många av de nationella miljökvalitetsmålen men särskilt för miljökvalitetsmålet "Levande skogar".

Ett rättvist, rimligt och förutsägbart områdes- och artskydd

5.1.3 Tydligare politiska avvägningar

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag om en uttalad tydlig politisk avvägning för hur stor areal som bör undantas från skogsbruk och därmed också hur stor areal som kan användas för skogsbruk.

Holmen äger 1,3 miljoner hektar skog, varav drygt en miljon är produktiv och 20 procent naturvårdsareal. Skogen rymmer många intressen – skogsbruk, rennäring, jakt, biologisk mångfald och friluftsliv – och Holmen bedriver ett framtidsinriktat brukande som balanserar dessa. Vi delar utredningens problembeskrivning att utvecklingen de senaste åren lett till att mer skogsmarksareal undantagits från virkesproduktion. Detta har skett utan att genomföra några konsekvensbedömningar och utan att det skogliga produktionsmålet har beaktats.

Nationella åtaganden för skydd bör kopplas till de krav som EU ställer på medlemsländerna, men det är då helt avgörande hur Sverige rapporterar olika skyddsformer till EU. Idag ger inte statistiken en rättvisande bild över de arealer som Sverige skyddar för naturvårdsändamål. Frivilliga avsättningar utgör en hörnsten i svenska naturvårdsmodellen. Att frivilliga avsättningar erkänns och används som underlag för Sveriges naturvårdsarbete är väsentligt för markägarnas vilja att göra dessa avsättningar utan ersättning. Holmen skog efterfrågar därför en översyn av Sveriges rapportering av naturvårdsarealer till EU.

Holmen skog efterfrågar också en tydligare inriktning mot att utveckla kvaliteten i redan gjorda avsättningar före ytterligare ökning av den avsatta arealen.

5.2 Miljöhänsyn vid skogliga åtgärder

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag att ge Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen ett uppdrag att i samråd med länsstyrelserna utveckla en strategi och styrmedel för de mest skyddsvärda kulturhistoriska lämningarna.

Dagens arbetssätt och regelverk är i alltför stor grad fokuserat på kvantitet i stället för kvalitet och är inte ändamålsenligt utifrån det övergripande syftet med kulturmiljöarbetet. Detta medför för skogsbruket och samhället orimliga kostnader, genom skyddsåtgärder och avstående av skogsproduktion, utan att generera ökad måluppfyllnad för kulturmiljömålen.

Holmen skog delar utredarens bedömning att en skogsbruksmodell med generell hänsyn är ändamålsenlig för svenska förhållanden. Bristen på uppföljning av skogsbrukets generella

miljöhänsyn riskerar dock att leda till fel prioriteringar liksom en felaktig avvägning mellan produktions- och miljömålet. Den genomgripande implementeringen av skogsbrukets målbilder har ökat kvaliteten på lämnad hänsyn men har inte underlättat prioriteringen av generell hänsyn, vilket skapat en förskjutning mot att allt större hänsynsarealer lämnas med oklar effekt och på bekostnad av skogsproduktionen.

Skogsstyrelsen behöver därför, i enlighet med utredarens bedömning, utveckla sitt arbetssätt för att följa upp insatser och resultat av arbetet med generell hänsyn i syfte att säkerställa att nivån är förenlig med produktionsmålet och bidra till kunskap som kan användas vid prioritering av hänsyn.

Vi anser därutöver att Skogsstyrelsen bör utveckla sin rådgivning i syfte att hjälpa skogsägarna till rätt prioriteringar av hänsyn så att den, med utgångspunkt i en balans mellan produktions- och miljömålet, blir så effektiv som möjligt.

5.5.3 Skogsmarksskyddsområden i fjällnära skog

Holmen skog tillstyrker förslaget att rätt till ersättning vid nekat tillstånd för avverkning ersätts med rätt att kräva skogsmarksskyddsområde.

Idag får de områden där ersättning betalats ut inte ett tydligt formellt skydd och områdena syns därmed inte i nationell statistik eller i vår internationella rapportering av skyddade områden vilket är olyckligt. Det är viktigt att betona att de skogsägare som berörs ska få ersättning skyndsamt och rättssäkert även vid en genomförd ändring av systemet. Dagens system är dessutom olyckligt då beskattningen av ersättning för nekat avverkningstillstånd sker i inkomstslaget näringsverksamhet medan ersättning för formellt skydd sker till betydligt lägre skattenivåer i inkomstslaget kapital.

5.4.3 Upphävande av områdesskydd

Holmen skog tillstyrker förslaget att naturreservat och biotopskyddsområden ska kunna upphävas om syftet med att inrätta områdena inte längre bedöms rimligt att uppnå exempelvis vid allvarliga och genomgripande skogsskador.

5.3.3 Skydd för fåglar

Holmen skog tillstyrker utredningens förslag. Nedan återges synpunkter avseende skydd för fåglar.

Holmen skog delar utredningens slutsats, att det är olyckligt att inskränkningar i skogsbruket till följd av artskyddsförordningens bestämmelser ökar över tid och att detta belastar skogsägaren utan möjlighet till ersättning. Denna situation påverkas också av den svenska överimplementeringen av fågeldirektivet.

När svenska myndigheter identifierar arter som ska erhålla särskilt skydd enligt fågeldirektivet, dvs arter som inte håller en tillfredställande populationsnivå, utgår de vanligen från om fågelarten är nationellt rödlistad, finns upptagen på fågeldirektivets bilaga 1 eller om populationen har genomgått en konstaterad kraftig minskning. Det är emellertid viktigt att identifiera var i geografien en tillfredsställande nivå ska upprätthållas. Enligt Naturvårdsverket och Skogs-

styrelsen ska fågelarten långsiktigt kunna finnas kvar inom sitt naturliga utbredningsområde. Som framhålls av utredningen så krävs inte detta enligt fågeldirektivet, den anger inte inom vilket område som populationsnivån ska säkerställas utan lämnar ett utrymme för medlemsstaterna själva att bedöma det.

I betänkandet föreslås att man utgår från de biogeografiska regionerna inom Sverige (alpin, boreal, kontinental och marina regioner). Det innebär att lokala och regionala variationer kan förekomma så länge en livskraftig population finns inom den biogeografiska regionen. Holmen skog anser att detta är ett steg åt rätt håll men att man egentligen borde utgå från de biogeografiska regionerna i EU, eftersom det är populationsnivån inom unionen i stort som är utgångspunkt för direktivet.

Beträffande metod för hur skyddsvärda arter ska skyddas föreslår utredningen att regeringen upprättar en nationell förteckning över sådana fågelarter samt pekar ut områden där livsmiljöer behöver skyddas. Skyddet bör åstadkommas genom inrättande av skyddsområden samt genom åtgärdsprogram som tydliggör vilka trakter som påverkas och vilka arter som beaktas.

Holmen skog delar utredningens slutsats, att det inte är rimligt att markägaren ensamt ska stå kostnaden för att skydda unionens fågelpopulationer. Det är därför rimligt att skyddet åstadkoms genom inrättande av skyddsområden. Med avseende på de föreslagna åtgärdsprogrammen vill Holmen betona att de inte bör vara mer ingripande än vad fågeldirektivet stipulerar. Lagstiftaren bör också ta hänsyn till annan EU-lagstiftning, exempelvis natur- restaureringsförordningen. Enligt denna ska bland annat ekosystem och livsmiljöer återställas för att uppnå ökad biologisk mångfald och skydd för listade arter. Det är viktigt att denna typ av lagstiftning inte ackumuleras utan att den samlade effekten beaktas när man bedömer behov av skyddade områden och åtgärdsprogram.

Tillägg avseende dom i mål C-784/23 (Voore Mets)

EU-domstolen har i augusti 2025 meddelat dom i mål C-784/23 *Voore Mets m.fl.*, vilket avser tolkningen av artikel 5 i fågeldirektivet. Eftersom domen kom i slutfasen har den inte behandlats av utredningen. Holmen skog anser att domen inger viss oro kring tolkningen av fågeldirektivet och vill i tillägg till utredningens slutsatser om fågeldirektivet kommentera domen något.

Artikel 5 i fågeldirektivet avser skydd för alla europeiska fågelarter (oavsett populationsnivå). Det är med vissa undantag aldrig tillåtet att avsiktligt döda, fånga, förstöra bon eller samla ägg. Avsiktlighet anses föreligga redan om verksamheten innebär ett godtagande av risken för att något av detta inträffar. Enligt EU-domen ansågs en sådan risk ha godtagits vid slutavverkning eller gallring under fåglarnas häcknings- och uppfödningsperiod i områden där det finns cirka tio häckande fågelpar per hektar.

Holmen skog anser att det är viktigt att domen inte övertolkas av svenska myndigheter. Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen har redan kommunicerat att de inte ser antalet häckande par vid tio som en gräns som behöver uppnås för att förbuden ska aktualiseras. Myndigheterna anser också att förbuden bör gälla även utanför häcknings- och uppfödningsperioden eftersom bon kan vara skyddsvärda även när de inte används (vissa arter återanvänder bon).

EU-domen inger också generella betänkligheter, i synnerhet för ett land med så stora skogs-innehav som Sverige. Enligt Holmen kan det finnas anledning för regeringen att på EU-nivå verka för justeringar av fågeldirektivet. Exempelvis kan villkoret att endast sådana störningar är otillåtna som har väsentlig betydelse för att uppnå syftet med direktivet utvidgas. Det villkoret gäller idag endast vid risk för störning av fåglar. Holmen skog anser att det bör gälla för alla fågeldirektivets förbud i artikel 5, dvs inte bara vid störning utan även vid risk för dödande och skadande bör åtgärder vara otillåtna endast om de har väsentlig betydelse för att uppnå direktivets syften.

En framtidssäkrad skog bygger resiliens och konkurrenskraft

8.1.3 Ett produktionsmålssystem för uppföljning och utvärdering

Holmen skog tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen ska samordna uppföljning, utvärdering och rapportering av det skogspolitiska produktionsmålet.

Holmen skog instämmer i utredningens analys av den obalans som idag råder i uppföljning och utvärdering av de jämställda målen i skogspolitiken. Ett system för uppföljning och utvärdering av produktionsmålet, motsvarande det som finns för miljömålen, skulle skapa bättre balans mellan de två målen och bidra till att produktionsfrågorna får större fokus både hos myndigheter och inom skogsnäringen.

8.11 Robusta vägar säkrar tillgången på biomassa

Holmen tillstyrker utredningens förslag att Skogsstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Trafikverket, Skogforsk och skogsbrukets aktörer ta fram en standard för byggande av skogsbilvägar samt att Skogsstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med Trafikverket, Skogforsk och skogsbrukets aktörer ta fram en modell för klassificering och ajourhållning av skogsbilvägarnas status i NVDB.

Holmen tillstyrker utredarens förslag att regelverket för husbehovstäckter bör ses över då dagens regler är ett hinder för ett effektivt underhåll av vägsamfälligheter. Samfälliga vägar bör kunna byggas och underhållas på ett mer kostnadseffektivt sätt, detta förslagsvis genom en ändring av 4 kap 4 och 5 §§ miljöprövningsförordningen (2023:251). Paragraferna kan omformuleras så att vägbyggnadsmaterial, som finns på en fastighet som ingår i vägsamfällighet, kan få nyttjas till hela vägsamfälligheten, förutsatt att mängden uttagen volym är under 10 000 ton.

8.10.3 Lägsta ålder för föryngringsavverkning

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag att förenkla dagens regelverk genom en revidering så att nivåerna i södra Sverige gäller även i norra Sverige. Föreskrifter bör utökas så att de täcker högre ståndortsindex än i dagens tabell. Dagens skillnader i lägsta ålder för föryngringsavverkning (LÅF) mellan landsdelar saknar vetenskaplig grund.

Holmen skog anser att utredarens förslag om att införa en lägsta ålder för föryngringsavverkning för främmande trädslag inte tillför någon praktisk effekt och motverkar eftersträvarvärda förenklingar av regelverket. Vi anser vidare att främmande trädslag även fortsättningsvis inte bör omfattas av LÅF, och avstyrker därför utredarens förslag i detta avseende.

8.5.3 Bättre ungskogar

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag om att införa en nationell inventering (SLU) av ungskog samt att utveckla en löpande uppföljning (Skogsstyrelsen) av densamma. Skogsstyrelsen bör också utveckla sin rådgivning kring ungskogar och utveckla beslutsstöd som underlättar för markägaren att fatta rätt åtgärdsbeslut i rätt tid.

Ungskogarnas kvalitet är avgörande för skogsproduktionen och utgör en viktig markör för om återväxtarbetet utförts på rätt sätt, samt för hur plant- och ungskogen har påverkats av växtlig konkurrens, klimatet samt skadegörare och viltbete. Information om ungskogarnas status samt stödjande beslutsunderlag och rådgivande verksamhet som bidrar till ökad kunskap och bättre åtgärdsbeslut är därför strategiskt viktigt för att skapa skogar med hög vitalitet och tillväxt.

En utvecklad inventering och uppföljning av ungskogar bör utformas så att den förbättrar den nationella informationsinhämtningen kring viltbetesskador på ungskog, i syfte att skapa bättre beslutsunderlag för viltförvaltningen.

8.6.3 Gödsling

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag att ta bort regionala begränsningar för att i stället styra råd och rekommendationer utifrån varje enskilt bestånds ståndorts- och markegenskaper. Ett reviderat regelverk bör anpassas till dagens miljösituation, med ett betydligt lägre kvävenedfall än då regelverket skapades. Nuvarande råd för zon 4 kan i enlighet med Skogsstyrelsens rapport (Rapport 1, 2014 SKS) tillämpas i hela landet och kväve tillföras med 600kg per hektar och omloppstid. Dagens tillgång till bättre planeringsverktyg och styrning av gödselspridningen behöver även beaktas och buffertzoner mot känsliga områden kan då minskas. Regelverket bör även möjliggöra gödsling av ungskog, där tillväxteffekten är hög och risken för kväveutlakning är låg.

Kvävegödsling är den mest effektiva åtgärden för att öka tillväxten i den svenska skogen på kort och medellång sikt. Skogsstyrelsens allmänna råd begränsar idag kvävegödsling mer än vad som är nödvändigt av miljöskäl. Detta medför att skogens tillväxtpotential inte fullt ut tas tillvara. Dagens regelverk är skapat utifrån en annan miljösituation och ett annat kunskapsläge än dagens.

8.4.3 Bättre återväxter

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag att ge Skogsstyrelsen i uppdrag att se över sina föreskrifter om föryngringsåtgärder vad gäller tidpunkt för tillfredställande plantuppslag, plantantal och fördelning, i syfte att förbättra möjligheterna för en tillsyn som är relevant för ett gott föryngringsresultat.

Holmen skog tillstyrker förslaget att ta bort underrättelsekravet vid skyddsdikning. En förenkling som underlättar skyddsdikning och därmed bidrar till ökad skogstillväxt.

Vi delar även utredarens övriga bedömningar inom området. Återväxtinventeringen kan som föreslås tidigareläggas till tre år efter plantering, men vid sådd bör återväxtinventeringen utföras något senare med hänsyn till den längre etableringstiden vid sådd jämfört med plantering.

8.3.3 Främmande trädarter

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag.

Införande av nya trädarter i Sverige är en viktig åtgärd för att möta ett förändrat klimat och samtidigt skapa vitala skogar med hög tillväxt. Dagens regelverk är onödigt restriktivt och generaliserande mot främmande trädslag som grupp, och behöver bli mer ändamålsenligt i syfte att tillvarata de potentialer som nya trädarter kan tillföra svensk skog. Eventuella begränsningar och villkor för användande av främmande trädslag bör vara baserade på evidens och utformat mot specifikt trädslag, landsdel etcetera för att inte skapa omotiverade begränsningar i användandet. Ett mer träffsäkert och ändamålsenligt regelverk bör därmed ersätta generella restriktioner såsom att främmande trädslag idag endast får användas i undantagsfall eller att den årliga förnygringsarealen med contorta är begränsad.

8.2.1 Skogsodlingsmaterial

Holmen skog tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen uppdaterar sina föreskrifter om vegetativt förökat skogsodlingsmaterial i syfte att underlätta användning samt att utvärdera och ändra föreskrifterna för förflyttningsreglerna. Förslaget är ett led i att utveckla resilienta skogar och modernisera det svenska regelverket kring skogsodlingsmaterial för att fullt ut kunna bidra till en ökad tillväxt, klimatanpassning och investeringsvilja i skogen. Dagens regelverk bromsar denna önskvärda utveckling och hämmar förmågan att utveckla resilienta och robusta skogar.

8.2.2 Frö- och plantskolor

Holmen skog tillstyrker förslaget att SLU i samverkan med Skogsstyrelsen och Skogforsk ska bygga kompetens och ta fram lösningar kring skadesituationen i fröodlingar och skogsplantskolor samt att Skogsskadecentrum tillsammans med Kemikalieinspektionen tar fram modeller för risker av bekämpningsmedel.

9 Förslag om förstärkt skogsforskning

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag.

7 Ökad rådgivning

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag om att ge Skogsstyrelsen en riktad anslagspost för rådgivning, samt att genomföra en riktad kunskapskampanj mot skogsbrukets aktörer, framför allt skogsägare.

Rådgivningen bör i hög grad vara inriktad på att öka skogsägarnas kunskaper kring en skogsskötsel som ger vitala skogar med hög tillväxt. En viktig del i detta är att öka skogsägarnas kunskaper om hur en miljöhänsyn, som kombinerar främjande av biologisk mångfald med en hög skogsproduktion, kan utformas.

Begränsade skogsskador är för tillväxten och klimatet

8.9.3 Begränsa viltskador på skog

Holmen skog tillstyrker utredarens förslag.

Den höga nivån på viltskador i svensk skog har kraftigt begränsande effekt på skogens tillväxt, klimatnytta och bidrag till samhällsekonomin. Nuvarande viltförvaltning har visat sig vara

ineffektiv för att styra avskjutningen till de nivåer som krävs för att begränsa viltstammens utveckling och nå den uppsatta målnivån. Det krävs därför en omdaning av viltförvaltningen och att regeringsuppdraget i samband med skogspropositionen 2021/22:58 fullföljs.

Ett problem i nuvarande viltförvaltning är bristen på samsyn kring viltstammarnas storlek och dess påverkan på nivån av betesskador. Dagens modeller för uppföljning och skattning har inte nått en status som objektivt och oomtvistligt faktaunderlag, vilket leder till att dialogen kring avskjutningsnivåer mellan markägare och jägare ofta blir konfliktbetonad.

Holmen skog delar därför utredarens bedömning om att ett större statligt ansvar behöver tas kring utveckling och finansiering av viktiga verktyg för älgförvaltningen, såsom ÄBIN, och välkomnar utredarens förslag om författningsreglerat mål för att förebygga och begränsa skogsskador.

8.8.3 Begränsa skogsskadorna

Holmen skog delar utredarens bedömningar och tillstyrker förslagen.

Utöver de rena skogsskadorna behöver myndigheterna även prioritera de ökade klimatrelaterade riskerna för ras och skred. Tillgången till data, analys och prognoser som kan användas vid planering av skogliga åtgärder är avgörande för att minska sådana risker i samband med skogsbruk.

För Holmen skog

Jonas Eriksson, Skogsbrukschef